

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thu Hương

Thư ký phiên họp: Bà Lư Thu Hương - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: Bà Đoàn Thu Trang - Kiểm sát viên

Ngày 16 tháng 5 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 07/2024/TLST-VDS ngày 26 tháng 11 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 16/2025/QĐST-VDS ngày 07 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Vũ Văn B, sinh năm: 1976

Địa chỉ: Tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

1. Bà Đỗ Thị T, sinh năm: 1944;

Địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

2. Bà Nguyễn Thị T1, sinh năm: 1970

Địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

3. Bà Vũ Thị T2, sinh năm: 1970;

Địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

4. Anh Vũ Văn T3, sinh năm: 1997

Địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 13 tháng 11 năm 2024 và bản tự khai ngày 25 tháng 12 năm 2024, người yêu cầu ông Vũ Văn B trình bày:

Ông và ông Vũ Văn T5 là anh em ruột. Bố mẹ ông là ông Vũ Văn T4, sinh năm 1954 (đã chết năm 2023) và bà Đỗ Thị T, sinh năm 1944 có 03 người con gồm: Vũ Thị T2, Vũ Văn T5 và Vũ Văn B. Từ khi sinh ra, ông Vũ Văn T5 đã phát triển không bình thường, chậm hơn các bạn cùng trang lứa, không biết giao tiếp, nhận thức kém, bị chẩn đoán mắc bệnh tâm thần phân liệt từ nhỏ, không nhận thức và làm chủ được hành vi, được Ủy ban nhân dân phường Việt Hưng, thành phố Hà Long cấp giấy xác nhận khuyết tật và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Năm 2023, bố ông là ông Vũ Văn T4 chết không để lại di chúc, gia đình đang có nhu cầu khai nhận di sản thừa kế của bố ông để lại, do đó ông yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Vũ Văn T5 là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông làm người giám hộ cho ông Vũ Văn T5.

Mẹ đẻ của ông Vũ Văn T5 là bà Đỗ Thị T, sinh năm 1944, đến nay tuổi cao, sức khỏe không đảm bảo để làm người giám hộ. Ông Vũ Văn T5 có chung sống như vợ chồng với bà Nguyễn Thị T1 (không đăng ký kết hôn), sinh được 01 người con là anh Vũ Văn T3, sinh năm 1997. Do ông T5 và bà T1 không đăng ký kết hôn, bản thân bà T1 cũng là người có tinh thần không minh mẫn, không đủ điều kiện làm người giám hộ. Anh Vũ Văn T3 đang đi làm ăn xa, không có mặt ở nhà nên không thể thực hiện được nghĩa vụ của người giám hộ. Do đó gia đình đã thống nhất cử ông Vũ Văn B là người giám hộ cho ông Vũ Văn T5 trong trường hợp ông T5 được Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự. Người giám sát việc giám hộ là anh Vũ Văn T3.

Ngày 06/5/2025, người yêu cầu ông Vũ Văn B thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Vũ Văn T5 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; giữ nguyên yêu cầu chỉ định ông B làm người giám hộ cho ông T5, anh T3 làm người giám sát việc giám hộ.

Tại bản tự khai ngày 25/12/2024, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Vũ Thị T2, bà Đỗ Thị T, bà Nguyễn Thị T1 và anh Vũ Văn T3 trình bày: Thống nhất lời trình bày của ông Vũ Văn B. Nay ông B yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Vũ Văn T5 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, chỉ định ông B là người giám hộ và anh T3 là người giám sát việc giám hộ thì những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đồng ý. Tại phiên họp, người yêu cầu ông Vũ Văn B, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Vũ Thị T2, bà Đỗ Thị T, bà Nguyễn Thị T1 và anh Vũ Văn T3 cùng có đơn xin giải quyết vắng mặt và giữ nguyên yêu cầu, ý kiến trình bày tại hồ sơ việc dân sự.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long tham gia phiên họp:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng trình tự, thủ tục quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự:

Đề nghị Tòa án áp dụng: khoản 1 Điều 23, Điều 46; điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 47, Điều 48; Điều 49; Điều 51; Điều 53; khoản 4 Điều 54; Điều 57; Điều 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Chấp nhận yêu cầu của ông Vũ Văn B, tuyên bố ông Vũ Văn T5 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định ông Vũ Văn B làm người giám hộ cho ông Vũ Văn T5 và anh Vũ Văn T3 làm người giám sát việc giám hộ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Vũ Văn B là em ruột của ông Vũ Văn T5 nên có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Vũ Văn T5 là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự; ông Vũ Văn T5 hiện đang cư trú tại địa chỉ tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt, giữ nguyên yêu cầu, ý kiến trình bày tại bản tự khai có trong hồ sơ việc dân sự. Căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự giải quyết vắng mặt các đương sự trên.

[2] Về nội dung:

Ông Vũ Văn T5 từ khi sinh ra đã phát triển không bình thường, chậm hơn các bạn cùng trang lứa, không biết giao tiếp, nhận thức kém. Gia đình có đưa ông T5 đi khám, điều trị tại Bệnh viện bảo vệ sức khỏe tâm thần – Sở Y tế tỉnh Quảng Ninh từ năm 2014, bệnh viện lập hồ sơ bệnh án với chẩn đoán: Chậm phát triển tâm thần nhẹ (F70). Ông T5 được cấp sổ lĩnh thuốc điều trị ngoại trú tại Trạm Y tế phường Việt Hưng hàng tháng từ ngày 29/12/2015. Ông T5 được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng dành cho người khuyết tật đặc biệt nặng từ năm 2013 đến nay và

được Ủy ban nhân dân phường Việt Hưng cấp giấy xác nhận khuyết tật với mức độ khuyết tật nặng số 33HLVH036 ngày 10/10/2013.

Ngày 19/02/2025, Tòa án nhân dân thành phố Hà Long ra quyết định số 03/2025/QĐ-TCGD để trưng cầu giám định năng lực hành vi dân sự của ông Vũ Văn T5.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 130/KLGD ngày 29/4/2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đối với ông Vũ Văn T5 đã kết luận: *“Vũ Văn T5 bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa, với tật chứng về hành vi đáng kể đòi hỏi phải theo dõi hoặc điều trị. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71.1. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”*.

Căn cứ Điều 23 Bộ luật Dân sự quy định: *“Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”*. Do đó, có căn cứ chấp nhận yêu cầu của ông Vũ Văn B về việc tuyên bố ông Vũ Văn T5 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đối với việc cử người giám hộ cho ông T5 và người giám sát việc giám hộ: Gia đình ông T5 đã thống nhất cử em trai ông T5 là ông Vũ Văn B là người giám hộ cho ông T5 và cử con ruột là anh Vũ Văn T3 là người giám sát việc giám hộ. Anh T3 đồng ý làm người giám sát việc giám hộ. Do đó có căn cứ chấp nhận yêu cầu của ông Bi về việc cử ông Bi là người giám hộ cho ông T5 và anh T3 là người giám sát việc giám hộ, phù hợp theo quy định tại Điều 46, 51, 54 Bộ luật Dân sự.

[6] Về lệ phí: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự phải chịu lệ phí theo quy định.

[7] Về chi phí tố tụng: đối với chi phí giám định, người yêu cầu đã tự nguyện chi trả, không yêu cầu Tòa án giải quyết nên không xem xét.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 144; Điều 149; khoản 2, 3 Điều 367; Điều 369, 370; 371; 372; 376; 377; 378 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

Căn cứ khoản 1 Điều 23, Điều 46; điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 47, Điều 48; Điều 49; Điều 51; Điều 53; khoản 4 Điều 54; Điều 57; Điều 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Vũ Văn B

Tuyên bố ông Vũ Văn T5, sinh năm: 1971, địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Cử ông Vũ Văn B, sinh năm 1976, địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh làm người giám hộ cho ông Vũ Văn T5. Ông Vũ Văn B thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự và phải thực hiện đăng ký việc giám hộ tại Ủy ban nhân dân phường Việt Hưng, thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh theo quy định của pháp luật.

Cử anh Vũ Văn T3, sinh năm: 1997, địa chỉ: tổ 1, khu 6, phường V, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh làm người giám sát việc giám hộ. Anh Vũ Văn T3 thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám sát việc giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự và phải thực hiện đăng ký giám sát việc giám hộ tại Ủy ban nhân dân phường Việt Hưng, thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh theo quy định.

2. Về lệ phí: Ông Vũ Văn B phải nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng), được trừ vào số tiền tạm ứng 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng lệ phí Tòa án số 0001418 ngày 19/11/2024 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Hạ Long. Ông B đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc từ ngày quyết định được niêm yết công khai.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Ninh
- VKSND tỉnh Quảng Ninh
- VKSND TP Hạ Long
- Chi cục THADS TP Hạ Long
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ;
- UBND phường Việt Hưng, TP Hạ Long
- Tỉnh Quảng Ninh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự .

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thu Hương

